

۶

کاربرد فارسی

کتاب کار

درس به درس

نسل نوین کار و تمرین

پایه ششم

- ۱) ارزشیابی ماهانه تمام دروس
- ۲) پوشش تمام مطالب درسی
- ۳) مطابق زمان دانش آموز امروز
- ۴) مرور و تثبیت مطالب به بهترین شکل
- ۵) گام های موفق یادگیری در هر ماه
- ۶) تأثیرگذاری بیش تر با صرف زمان کم تر

برای اینکه ببینیم چقدر درس ها رو یاد گرفتیم، خوبه که هر چند وقت یکبار دانش خودمون رو بسنجیم
ما برای شما به بسته آماده کردیم که به بهترین شکل این کار رو انجام می دهد.

هر پررسی در حوزه آموزش ابتدایی دارید، لینک کانال های استاد مریم عزیزی (برگزارکننده دوره های ضمن خدمت فرهنگیان)
را در اینستاگرام پوشش (pooyeshbook) دریافت کنید و همچنین علاوه بر محتوای آموزشی کانال ها، هر هفته در لایو رایگان که جهت دانش افزایی
توسط ایشان برگزار می شود، شرکت نمایید.

درس
اول

پودجه بندی: معرفت آفریدگار

کاربرگ فارسی

۹ درست یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید.

(الف) واژه‌ها «لغزید» و «سُر خورد» با هم مترادف هستند.

(ب) باید در پایان جملات عاطفی نقطه «.» قرار داد.

(ج) در مصراع «ز فیضش خاک آدم گشت، گلشن» فعل وجود ندارد.

(د) نویسنده‌ی نثر «معرفت آفریدگار» ابوعلی بلعمی است.

- ☐ درست ☐ نادرست
☐ درست ☐ نادرست
☐ درست ☐ نادرست

۱۰ معنی واژه‌های زیر را بنویسید.

مرغزار	موزون	غفلت	گلشن	ربیع	حک
↓	↓	↓	↓	↓	↓

۱۱ از بین واژه‌های زیر فعل‌ها را جدا کنید و بنویسید.

بی‌نهایت، رسید، خیز، مرغزار، هست، هوشیار، بهار، آید، گفت، شمار، بود، گشت

۱۲ در هر کدام از عبارت‌های زیر غلط املایی را پیدا کنید و شکل صحیح آن‌ها را بنویسید.

(الف) قفلت از این نااندیشیدن، تاریکی افزایش اندر دل.

(ب) بر روی صخره‌ای سنگی، این جمله را هک کرد.

(ج) وقتی کسی ما را آزار می‌دهد، باید روی شن‌های سحرا بنویسیم تا باد، آن را پاک کند.

۱۳ برای واژه‌های زیر دو هم‌خانواده بنویسید و حروف اصلی هریک را مشخص کنید.

.....	⇐ سه حرف اصلی	،		⇐ سه حرف اصلی	عشق
.....	⇐ سه حرف اصلی	،		⇐ سه حرف اصلی	خالق

درس
اول

۱۴ نشانه‌های نگارشی لازم را در جمله‌های داده شده قرار دهید و نوع جمله را مشخص کنید.

نشانه‌های نگارشی	نوع جمله	جمله
		الف زیر درخت را نگاه کن
		ب برای سربلندی میهن عزیزمان چه کارهایی باید انجام دهیم
		ج امروز بهترین دوستم جان مرا نجات داد
		د خدایا تو معرکه‌ای

۱۵ قافیه را در بیت زیر مشخص کنید.

«باد بهاری وزید از طرف مرغزار باز به گردون رسید ناله‌ی هر مرغ زار»

۱۶ مخالف واژگان زیر را بنویسید.

هوشیار = آزار = هرگز =

۱۷ در مصراع زیر دو ترکیب وصفی و دو ترکیب اضافی بیابید.

ناله‌ی موزون مرغ، بوی خوش لاله‌زار

ترکیب وصفی

ترکیب اضافی

۱۸ عبارت‌های زیر را به صورت ساده و روان بنویسید.

الف) به نام آن‌که جان را فکرت آموخت چراغ دل، به نور جان برافروخت

ب) باز به گردون رسید ناله‌ی هر مرغ زار

درس
اول

درس دوم

بودجه‌بندی: پنجره‌های شناخت

کاربرگ فارسی

۱ واژگان هم‌معنی را به هم وصل کنید. (در ردیف «ب» یک کلمه اضافه است.)

طمع	سهل	هراس	درنگ	الف)
صبر	ترس	نظر	آسان	ب)
			زیاده‌خواهی	

۲ جمله‌های درست و نادرست را مشخص کنید.

- الف) کلمه‌های خود، خلق، خالق و مخلوق، هم‌خانواده هستند. ☐ درست ☐ نادرست
- ب) در بیت «ای مادر عزیز که جانم فدای تو / قربان مهربانی و لطف و صفای تو»، «فدا» و «صفا» قافیه هستند. ☐ درست ☐ نادرست
- ج) طمع باعث می‌شود انسان در زندگی دچار مشکل شود. ☐ درست ☐ نادرست
- د) دو کلمه‌ی «غرور» و «تواضع» با هم متضاد هستند. ☐ درست ☐ نادرست

۳ واژگان مفرد و جمع را پیدا کنید و هر کدام را در جای خود بنویسید.

اشیا - ناگهان - دقایق - امثال - احسان - کلمات - ایمان - رابطه - نمایان - اخلاق - خالق - اعضا

مفرد	جمع

۴ غلط‌های املايي متن زیر را بیابید و صحیح آن‌ها را بنویسید.

دقایقی سپری شد. فرزانه یکی از اعضای گروه تفکر گفت: ما فکر می‌کنیم این شباحت می‌تواند به‌معنای آن باشد که ما انسان‌ها همه در نکته‌ی آقاز آفرینش مانند هم هستیم.

۵ برای هر یک از واژگان زیر دو هم‌خانواده بنویسید.

عمق	عمل	معلم
.....		
.....		

۶ واژگان زیر را باهم ترکیب کنید و سه ترکیب جدید بسازید (یک کلمه اضافی است).

قوی - نگون - بها - بدین - دل - گران - گونه

ترکیب‌ها: (الف) (ب) (ج)

۷ هر واژه را به متضاد آن وصل کنید.

ظاهر	پسندیده	تفاوت	مفید
نکوهیده	شبهت	مضر	باطن

۸ جاهای خالی را کامل کنید.

«مهرت، از سینه‌ام که هست، توواین دل»

۹ جمله‌ی زیر را یک بار به جمله‌ی امری و بار دیگر به جمله‌ی پرسشی تبدیل و علامت پایانی آن را مشخص کنید.

«مریم به شهر اصفهان سفر کرد.»

جمله‌ی امری	
جمله‌ی پرسشی	

۱۰ از بین موضوع‌های داده‌شده یکی را انتخاب کنید و یک داستان کوتاه بنویسید.

(الف) روزی که یک آدم برفی درست کردم
(ب) تصمیم خودم را گرفتم و گفتم من می‌توانم

.....

نام:

نام خانوادگی:

کاربرگ فارسی پایه ششم دبستان

نام معلم:

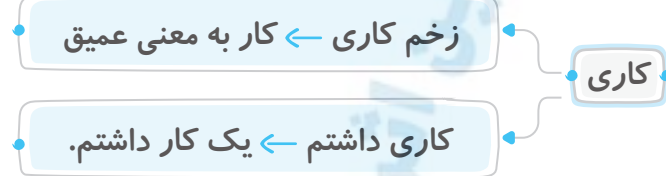
درس سوم

بودجه‌بندی: هوشیاری

۱ مترادف واژگان زیر را بنویسید.

- الف) مجال:
 ج) تاخت:
 هـ) مَلِک:
 ز) صواب:
 ب) کمند:
 د) مرکب:
 و) مالامال:
 ح) چیره:

۲ مانند نمونه، کامل کنید.

۳ جمله‌های درست و نادرست را مشخص کنید.

- الف) واژه‌ی «رکاب‌دار» سه‌هجایی است. ☐ درست ☐ نادرست
 ب) دو واژه‌ی «جام» و «مجموع» هم‌خانواده هستند. ☐ درست ☐ نادرست
 ج) «گل‌کار» یک واژه‌ی دوهجایی است. ☐ درست ☐ نادرست

۴ با سه حرف اصلی (ش - ک - ل) دو هم‌خانواده بنویسید.

الف)
 ب)

۵ منظور از بیت «کم گوی و گزیده گوی چون دُرّ / تا ز اندک تو جهان شود پر» چیست؟

۶ هریک از واژه‌های زیر چندبخشی (هجایی) هستند؟

- الف) دانش‌آموز:
 ب) ایرانیان:
 د) دیدنی‌ها:
 هـ) خواست:
 ج) کاشتن:
 و) گرفتار:

درس سوم

کاربرگ فارسی

۷ برای هر کدام از واژگان زیر یک متضاد بنویسید.

تفاوت پیوسته افزوده

۸ در بیت زیر فعل‌ها را پیدا کنید.

«کم گوی و گزیده گوی چون دُر» «تا ز اندک تو جهان شود پر»

۹ در هر مورد یک غلط املایی وجود دارد. آن را بیابید و صحیح هریک را بنویسید.

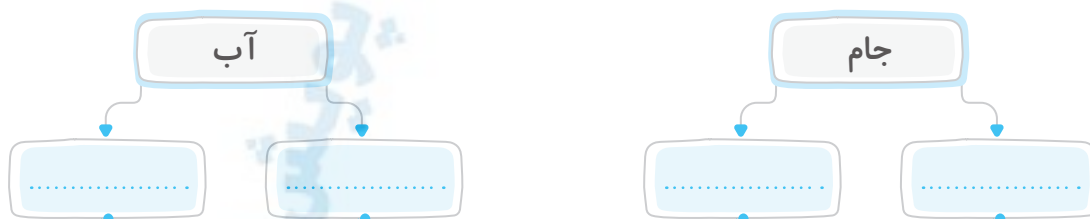
- الف) «کم گفتن هر سخن ثواب است».....
 ب) پادشاه از آن حرکت آذرده خاتر گشت.....
 ج) رکاب‌دار سراسیمه از کوه پایین آمد و آنچه دیده بود به ارض رسانید.....
 د) از شدت تشنگی خشمگین شد، باز را بر زمین کوبید و حلاک کرد.....
 ۱۰ جاهای خالی را کامل کنید.

«با این که است کم گفتن هر ،
 لاف از توان زد بود که پر توان زد»

۱۱ عبارت زیر چند جمله است؟

«در زمان قدیم، پادشاهی بود که به شکار و گردش علاقه داشت و پیوسته به قصد شکار، اسب می‌تاخت و کمند در گردن حیوانات می‌انداخت. این پادشاه بازی داشت که به یک پرواز، پرندگان را از آسمان فرود می‌آورد.»

۱۲ برای هر واژه، دو صفت مناسب بنویسید.

درس چهارم

بودجه‌بندی: داستان من و شما

کاربرگ فارسی

۱ جاهای خالی را با حروف مناسب کامل کنید. (و، از، که)

یکی پایه‌های زبان و فرهنگ، واژگان آن زبان است ما آن را قلب زبان می‌دانیم حفظ و نگهداشت کلمات زبان ملی، کمک به قدرت زبان است.

۲ جمله‌های درست و نادرست را مشخص کنید.

- ☐ درست ☐ نادرست
☐ درست ☐ نادرست
☐ درست ☐ نادرست
☐ درست ☐ نادرست

الف) شیوه‌ی نوشتن عبارت «خانه‌ی کوچک» اشتباه است.

ب) در هنگام نوشتن باید به ساده‌نویسی و کوتاهی جمله‌ها توجه کنیم.

ج) آموختن «آوا و صدا» در زبان دشوارتر از «خط» است.

د) زبان فارسی، سند شناخت همه‌ی مردم جهان است.

۳ معنی واژگان زیر را بنویسید.

چندگانگی	شوکت	اعتبار	نغمه	فراز و فرود	شور

۴ جاهای خالی را با واژه‌های مناسب کامل کنید.

خزنده	ان +	←
		←
		←
وابسته		←

۵ برای هر واژه، دو هم‌خانواده بنویسید.

عزت	مقصود	تلفظ

۶ در متن زیر غلط‌های املایی را پیدا کنید و صحیح آن‌ها را بنویسید.

این چهره در طول تاریخ، گرفتار صلیقه‌ها شده و تقییرات و چندگانگی‌هایی پدید آورده است. همان طور که دیده‌اید و دقت کرده‌اید اگرچه شیوهی نوشتن این واژه‌ها کمی با هم فرغ دارند اما تلفض و معنای آن‌ها یکسان است.

۷ با توجه به عبارت زیر، به سؤالات پاسخ دهید.

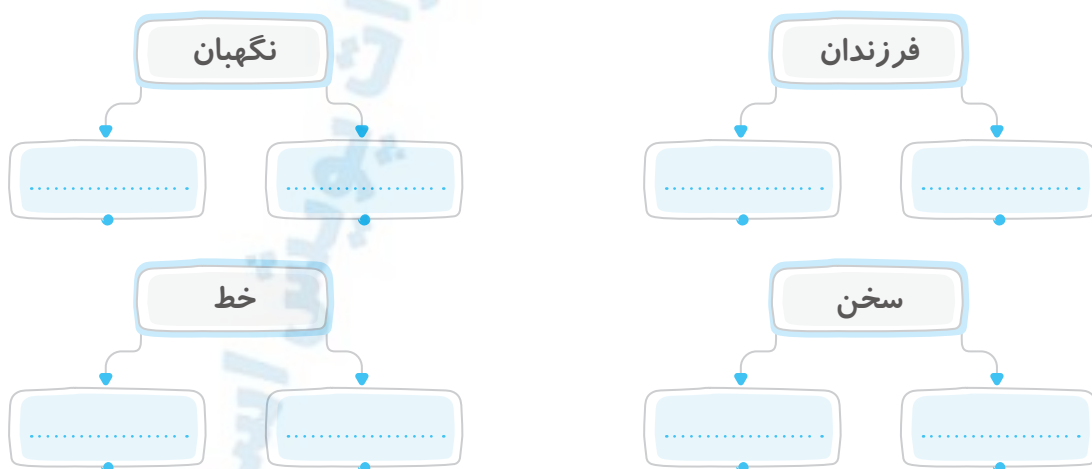
«دو کس رنج بیهوده بردند و سعی بی‌فایده کردند: یکی آن که اندوخت و نخورد و دیگر آن که آموخت و نکرد.»

- الف) دو ترکیب وصفی بیابید و بنویسید.
 ب) منظور از عبارت «اندوخت و نخورد» چیست؟
 ج) عبارت بالا چند جمله است؟
 ۸ متضاد هر یک از واژه‌های زیر را بنویسید.

..... = غریبه	 = اتحاد	 = خیالی
..... = فراز	 = پیوسته	 = جاری

۹ جمله‌ی طولانی زیر را با تغییرهایی به جملات کوتاه‌تر تبدیل کنید.
 «من هم مانند شما موجودی زنده هستم و زندگی من فراز و فرودها و داستانی طولانی دارد.»

۱۰ برای هر واژه، دو صفت مناسب بنویسید.

نام:

نام خانوادگی:

کاربرگ فارسی پایه ششم دبستان

نام معلم:

درس پنجم

بودجه‌بندی: هفت خان رستم

۱ مراحل هفت‌خان را به هم وصل کنید (در ردیف «ب» یک مرحله اضافه نوشته شده است).

ب

الف

☐ جنگ با دیو سپید	☐ خان اول
☐ نبرد با اولاد	☐ خان پنجم
☐ پیکار با جادوگر	☐ خان ششم
☐ مبارزه با شیر قوی پنجه	☐ خان هفتم
☐ ستیز با ارژنگ دیو	

۲ معنی واژگان زیر را در جدول بنویسید.

اهریمن	پیکار	قوی پنجه	تیمار	نخجیر	سهمگین	گُرد	چیره

۳ معنای کنایی هر عبارت را بنویسید.

- الف) از هفت خان گذشتن: (ب) از پای در آوردن:
- ج) به تنگ آمدن: (د) آب در هاون کوبیدن:

۴ مانند نمونه از متن درس واژه‌هایی بیابید و کامل کنید.

.....	و		ساخت	و	ساز
.....	و			و	

۵ مشخص کنید کدام بیت آرایه‌ی «مبالغه» و کدام بیت آرایه‌ی «کنایه» دارد؟

- الف) «شود کوه آهن چو دریای آب اگر بشنود نام افراسیاب»
- ب) «گل یکی دو پیرهن بیشتر ز غنچه پاره کرده است»

درس پنجم

کاربرگ فارسی

۶ جدول زیر را کامل کنید.

درس
پنجم

کلمه	متضاد	مترادف
	صلح	
استوار		
		پیروز

۷ از میان گروه‌واژه‌های زیر غلط‌های املایی را بیابید و صحیح هر یک را بنویسید.

«اهریمنی و شیطانی- هفت‌خوان رستم- تیمار و نخجیر- دیده‌گان می‌گشاید- نبردی صهمگین- سپاس‌گذاری و تشکر- قصد فریب- هیله و مکر- اولاد دیو- آزرگشسب- تلخیس و بازنویسی»

۸ حروف اصلی هر گروه از هم‌خانواده‌های زیر را بنویسید.

مبصر، بصیر، بصیرت	غریبی، غربت، مغرب
حس، احساس، محسوس	عقل، معقول، عقلانیت

۹ از میان واژگان زیر کدام‌یک از واژگان، جمع است؟

دیوان- زابلستان- اژدها- پهلوان- مازندران- یزدان- جادوگران

۱۰ هر یک از ابیات زیر از چند جمله تشکیل شده‌اند؟

الف) «ز بهر نیایش سر و تن بشست	یکی پاک جای پرستش بجست
ب) «بزد تیغ و بنداخت از بر سرش	فروریخت چون رود خون از برش

